

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/391/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214210376
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2214210376.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Terézie Mecelovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej vo veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ U. I., nar. XX. S. XXXX, trvalo bytom A. I., ul. Z. P. XXX/XX, 2/ Z. I., nar. XX. F. XXXX, trvalo bytom C., ul. C. XXX/XX, o zaplatenie 8.123,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. júla 2017 č. k. 5C/415/2014-153, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom I. žalobu zamietol; II. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ trovy konania v plnej výške, s tým, že III. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 45, § 49a, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 až 4 a ods. 9, § 524, § 526, § 565 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov); § 19 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoB“). Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 26.5.2014 domáhala od žalovaných zaplatenia pohľadávky 8.123,36 eur, úroku z omeškania 8,25% ročne z dlžnej sumy od 21.6.2010 až do zaplatenia na tom základe, že medzi právnou predchodkyňou žalobkyne (Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava) a žalovaným 1/ bola dňa 7.1.2005 uzavretá zmluva o úvere pod č. 178840656, kde žalovaná 2/ sa zaručila za úver v prípade neplnenia splátok žalovaným 1/ riadne a včas. Zo zmluvy o splátkovom úvere zistil, že žalovanému 1/ bol poskytnutý úver jednorazovo bezhotovostne vo výške 300.000 Sk (9.958,18 eur), ktorý mal zaplatiť formou pravidelných mesačných splátok po 4.370 Sk (145 eur), v trvaní zmluvy od 20.2.2005 do 20.1.2015 s úrokovou sadzbou 11,80% (ročne). Súčasťou zmluvy sa stali aj obchodné podmienky, pohľadávka bola zabezpečená ručením žalovanou 2/. V dôsledku neplatenia úveru riadne a včas malo dôjsť k predčasnému ukončeniu zmluvy. Žalobkyňa svoju aktívnu legitimáciu na podanie žaloby zdokladovala zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrela s postupcom - spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 4.11.2009. Postupca 20.11.2009 adresoval žalovaným oznámenie o postúpení pohľadávky na žalobkyňu s tým, aby do budúcnosti poskytl plnenie postupníkovi, ktorá zásielka sa vrátila neprevzatá, keď na uvedenej adrese boli adresáti neznámi. V prípade žalovaného 1/ adresa bola nezmenená od uzavretia zmluvy, u žalovanej 2/ došlo k zmene trvalého bydliska. Po vykonaní dokazovania prišiel súd prvej inštancie k záveru, z predložených dokladov nebolo možné zistiť, že by zo strany postupcu, banky, bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlžných súm v stanovenej dobe a ako

dôsledok neplnenia po obdržaní výzvy by dôvodne vyhlásil mimoriadnu splatnosť dlhu. Dňa 4.11.2009 uzavrela žalobkyňa s postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok, podľa ktorej postupca postúpil pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1 k zmluve. Podľa čl. XIII bod 13.1 zmluva nadobudla platnosť jej podpísaním oboma zmluvnými, pričom žalobkyňa nepreukázala, či postupca splnil svoju oznamovaciu povinnosť, v prípade žalovanej 2/, okrem tvrdenia o fikcii doručenia v zmysle všeobecných obchodných podmienok, ktoré vypracoval postupca a ktoré žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť dlžník. Na základe takto zisteného skutkového stavu z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti podľa § 191 CSP súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa hoci na to bola povinná podľa § 132 ods. 1 CSP, nepredložila súdu žiaden dôkaz, z ktorého by vyplynulo, či, kedy, akou formou a s akým obsahom boli žalovaní vyzvaní na splnenie svojich záväzkov. V tejto súvislosti mal súd za to, že nebolo jeho povinnosťou v tomto smere nahrádzať dôkaznú aktivitu žalobkyne výzvou na odstránenie nedostatkov podania. Nepredloženie uvedených listín/výziev, upomienok a podaní, nie je vadou, ktorá by bránila prejednaniu žaloby, ale má za následok neunesenie dôkazného bremena, nedokázanie hmotnoprávnych skutočností, o ktoré žalobkyňa opiera svoje uplatňované nároky, v ktorom smere poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 179/2012. Žalobkyňa si pritom musela byť vedomá, že tieto skutočnosti musí dokázať, ak chce opodstatniť svoju aktívnu legitimáciu postupníka pohľadávky, o to viac, že postupcom bola banka. V tomto smere súd poukázal na obdobné rozhodnutia odvolacieho súdu vo veciach, kde ako žalobkyňa i splnomocnený zástupca sú totožné subjekty (26Co/249/2015-60, 11Co/24/2016-89, 11Co/122/2016-96). Vzhľadom na takto vykonané dokazovanie na preukázanie aktívnej legitimácie žalobkyne v tomto konaní nepreukázala žalobkyňa splnenie podmienok v zmysle § 526 O. z. (oznámenie postupcu), hoci tak mohla ako postupník urobiť kedykoľvek a v prípade nedostatku tohto dôkazu mohla nahradiť preukázaním týchto skutočností aj počas prebiehajúceho konania voči dlžníkovi (uznesenie NS SR sp. zn. 4MObdo 3/2012). Súd prvej inštancie konštatoval, že v prejednávanej veci zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobkyňa ako tvrdenému postupníkovi sa žiadnu z týchto skutočností dokázať nepodarilo a takýto dôkaz neposkytla ani počas konania. Nedokázala tak, že by bola žalovaná upovedomená o postúpení pôvodným veriteľom, pričom pred postúpením pohľadávky nebolo, v prípade ani jedného zo žalovaných, preukázané splnenie podmienok pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti pohľadávky pred jej postúpením. Tým žalobkyňa nepreukázala svoje postavenie veriteľa uplatnenej pohľadávky, teda svoju aktívnu legitimáciu. Následne sa súd prvej inštancie nezaoberal meritom veci. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP, vecne úspechom žalovaných v konaní, z ktorého dôvodu im priznal náhradu trov konania v plnej výške.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie iba žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe, alternatívne navrhla jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázala na zrejme nesprávnosti v časti označenia žalobkyne a neúplnosť označenia žalovaného 1/ v záhlaví napadnutého rozsudku. Zrejme nesprávnosť v časti označenia žalobkyne spočívala v uvedení formy podnikania žalobkyne a.s., namiesto správneho s.r.o. a u žalovaného 1/ absentoval úplný dátum narodenia, keď bol uvedený narodený 1977, namiesto správneho nar. 20.7.1977, ktoré pochybenie navrhla opraviť v zmysle § 224 CSP. Vytkla súdu prvej inštancie, že z odôvodneného rozhodnutia nie sú zrejme úvahy, ktoré viedli súd k zamietnutiu žaloby. Citovala ust. § 220 ods. 2 CSP, majúci za to, že súd prvej inštancie neuviedol v odôvodnení, aké skutočnosti tvrdila v konaní žalobkyňa, aké prostriedky procesného útoku použila, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. V tejto súvislosti poukázala najmä na svoje vyjadrenie z 30.6.2017, ktoré bolo súdom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia úplne odignorované. Súd taktiež v odôvodnení rozhodnutia síce uviedol, že vykonal dokazovania aj vypočítaním žalovanej 2/, avšak vôbec nekonkretizoval, čo žalovaná 2/ k veci uviedla. Žalobkyňa zastáva názor, že súd v odôvodnení rozhodnutia okrem citovania rôznych zákonných ustanovení poukázal v podstate len na to, že žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaní boli vyzvaní na splnenie svojich záväzkov. Žalobkyňa z uvedeného len dedukuje, že súd zamietol z dôvodu, že mal za to, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, pričom nemal splnenie týchto podmienok v konaní za preukázané, t. j. že nemal za preukázané, že by žalovaní boli vyzvaní na úhradu omeškaných splátok úveru v čase pred postúpením pohľadávky. Žalobkyňa však na tomto mieste zdôrazňuje, že takýto záver je len jeho dedukciou, nakoľko z odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplýva, na základe akých

skutočností súd žalobu zamietol, v dôsledku čoho má napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a nerešpektujúce skutkový stav veci, čím odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom a porušil práva žalobkyne na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázala v tejto súvislosti na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1ObdoV/10/2012 z 30.5.2013, tiež na jeho uznesenie sp. zn. 4Cdo 90/2013 z 22.8.2013. V súvislosti s konštatovaním súdu, že nebolo preukázané, že by žalovaní boli vyzvaní na úhradu svojich záväzkov, žalobkyňa poukázala na jej podanie z 30.6.2017 a skutočnosť, že v konaní opakovane tvrdila, že žalovaný 1/ bol zo strany spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava pred postúpením pohľadávky vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a v čase uskutočnenia tejto výzvy bol žalovaný 1/ ako dlžník v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Ohľadom omeškania žalovaného 1/ žalobkyňa v konaní uviedla, že žalovaný 1/ za celú dobu trvania zmluvného vzťahu uhradil z poskytnutého úveru sumu v celkovej výške 2.839,97 eur v období od 7.1.2005 do 31.7.2008 (z toho 31.7.2008 uhradil sumu 5.000 Sk). Od 31.7.2008 žalovaný 1/ neuhradil svoj záväzok ani len čiastočne, je tak v sústavnom omeškaní so splácaním úveru odo dňa 1.8.2008, pričom bol zo strany postupcu viacerými podaniami vyzvaný na splnenie omeškaných splátok. K postúpeniu pohľadávky zo strany postupcu na žalobkyňu došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 4.11.2009. Ako vyplýva z uvedeného, žalobkyňa v konaní tvrdila, že žalovaný 1/ bol pred postúpením pohľadávky zo strany postupcu vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, pričom bol v nepretržitom omeškaní so splácaním úveru najneskôr od 1.8.2008, t. j. po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Citovala § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP s tým, že keďže skutkové tvrdenia žalobkyne neboli žalovaným 1/ popreté, v zmysle § 151 ods. 1 CSP ich bolo potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaný 1/ bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol postupcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok. Na základe uvedeného považovala žalobkyňa za nesporné, že v súdnom prípade bolo v konaní preukázané, že postupca neporušil ust. § 92 ods. 8 ZoB a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. V súvislosti s aktívnou legitimáciou v konaní žalobkyňa v ďalšom poukázala na skutočnosť, že v konaní predložila relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka (žalobkyne) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník (v súdnom prípade žalovaný 1/) sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadnej neexistencie. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu z 11.6.2003 sp. zn. 4Obo 210/01. Vzhľadom na uvedené bola žalobkyňa názoru, že predložené oznámenia o postúpení pohľadávky bez ďalšieho založili jej aktívnu legitimáciu na vymáhanie pohľadávky a súd bol povinný z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu, resp. platnosť zmluvy o postúpení. Ďalej poukázala na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“), v ktorom klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Citovala ustanovenie § 89 ods. 1 ZoB a uzavrela, že toto ustanovenie pripúšťa úpravu vzťahu medzi bankou a klientom odchylnu od ustanovení ZoB, pričom ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylnu od predmetného zákona, a to v bode 19.16 VOP. Na podporu svojich tvrdení poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017, ďalej jeho uznesenie sp. zn. 10Co/76/2016 zo 7.12.2016, uznesenie sp. zn. 9Co/145/2015 z 5.10.2016 s tým, že obdobný názor bol vyslovený aj v uzneseniach Krajského súdu v Prešove 11Co/206/2015 z 5.10.2016 a jeho rozsudku sp. zn. 11Co/11/2015 z 25.8.2016. Ďalej dôvodila, že ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa jej názoru nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých dochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bolo hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávok. Uvedené podľa nej vyplýva aj z ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, v zmysle ktorého veriteľ môže postúpiť pohľadávku len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (podľa poznámky 7 ide o § 524 O. z.). Ak by teda zákonodarca

mienil v ust. § 92 ods. 8 ZoB upraviť podmienky, ktorých splnenie je potrebné na platné postúpenie pohľadávky veriteľa, tak by to zároveň premietol do poznámky pod čiarou k ust. § 4 ods. 6 ZoSÚ a to jednoznačným odkazom na ust. § 92 ods. 8 ZoB. Zákonodarca však pri postupovaní pohľadávok neodkazuje na ust. § 92 ods. 8 ZoB, ale na ust. § 524 O. z.. Norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 ZoB nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému 1/, ale administratívnu zodpovednosť postihuteľnú NBS podľa § 50 ods. 1 ZoB. Poukázala na názor Doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M., publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015. Tiež na uznesenia Krajského súdu v Prešove z 2.5.2017 sp. zn. 9Co/20/2016, z 2.5.2017 sp. zn. 5Co/122/2016, zo dňa 2.5.2017 sp. zn. 9Co/15/2016 a zo dňa 2.5.2017 sp. zn. 5Co/398/2015. Z uvedeného podľa nej vyplýva, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, čo znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 O. z.. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúcej zo ZoB, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle ust. § 50 ods. 1 ZoB. Vzhľadom k uvedenému má žalobca za to, že ust. § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky. Žalovaný 1/ ku dňu postúpenia pohľadávky bol v omeškaní po dobu 1172 dní (v nepretržitom omeškaní bol žalovaný 1/ od 1.8.2008), teda súčet všetkých omeškaní žalovaného 1/ so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom na dikciu ust. § 92 ods. 8 ZoB s poukazom na to, že omeškanie žalovaného 1/ trvalo nepochybne viac ako rok, zastávala žalobkyňa názor, že postupca by konal v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB (a teda by neporušil bankové tajomstvo) aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovaným nezasielal. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 16.3.2016 sp. zn. 12Co/223/2015, rozhodnutie KS Prešov z 2.5.2017 sp. zn. 19Co/2/2016. Žalobkyňa bola názoru, že na základe uvedeného jej vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok úveru spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie žalobkyne, predmetnú skutočnosť žalobkyňa preukázala predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB potrebných pre prelomenie bankového tajomstva bolo v konaní preukázané nespornými skutkovými tvrdeniami, ako aj predloženými listinnými dôkazmi. Preukázanie splnenia týchto podmienok navyše podľa názoru žalobkyne v konaní nebolo potrebné, keďže žalobkyňa preukázala, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade odchyľne od ust. § 92 ods. 8 ZoB.

3. Žalovaní sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadrili, odvolací návrh nepodali.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

5. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona preto obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi.

Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nesplattých pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splattnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktne podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky, so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom ZoB a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý“ úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle ZoB pod dohľad Národnej banky Slovenska.

Odvolací súd sa preto nestotožnil s námietkou žalobkyne v odvolaní, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom bola podľa názoru žalobkyne úprava výnimiek z bankového tajomstva. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Akceptujúc odvoláciu argumentáciu žalobkyne, spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou by sa ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Banka nepochybne má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je ale nevyhnutné, aby postupovala v súlade so zákonom, vrátane ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 1Cdo 147/2017). Preto odvolacia námietka poukazujúca na možnosť odlišného dojednania podmienok postúpenia pohľadávky banky nebola dôvodná.

Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splattná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že nepreukázanie zákonom stanovených predpokladov cesie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, malo za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne (postupníka). Podľa platného právneho poriadku nie je daná viazanosť už vydanými skoršími rozhodnutiami súdu prvej a druhej inštancie, pričom výkladom predmetného ustanovenia ZoB sa už zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 s vyššie uvedeným záverom.

Postúpenie pohľadávky bánk právna úprava výslovne viaže na záväzky, s ktorými je klient banky v omeškaní, ktoré nastáva po splattnosti dlhu. Preto východiskovým predpokladom postúpenia je splattnosť pohľadávky banky voči klientovi. Banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému

záväzku, s ktorou je klient v omeškaní (§ 92 ods. 8 ZoB), inak by boli postupované „živé“ úvery na nebankové subjekty, hoci poskytovanie a správa bankového úveru podliehajú osobitnej úprave ZoB. Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013).

Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa nepreukázala prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 ZoB, a to písomnú výzvu banky dlžníkovi, ktorá je prvoradým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobkyňa takýto dôkaz v konaní nepredložila, pričom v odvolaní uviedla, že žalovaný 1/ bol zo strany postupcu viacerými podaniami vyzvaný na splnenie omeškaných splátok, tieto podania však nepredložila. Na pojednávaní dňa 19.5.2017, ktorého sa zúčastnil zástupca splnomocnenkyne žalobkyne i žalovaná 2/, žalobkyňa prostredníctvom splnomocnenkyne uviedla, že nedisponuje dokladmi o doručovaní upomienok pred vyhlásením predčasnej splatnosti pohľadávky (žalobkyňou dňa 16.11.2013 - podľa tvrdenia žalobkyne v žalobe i v jej podaní z 29.10.2014), keďže ich nenašla v evidencii postupcu, hoci upomienky podľa poplatkov boli vydané, nevedia ich však dokladovať.

S poukazom na vyššie uvedené, už vzhľadom na tvrdenia samotnej žalobkyne, nedošlo z jej strany k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB a preto nemohlo k tomu dôjsť ani na základe nesporných skutkových tvrdení (ako sa toho žalobkyňa dovoľovala v odvolaní).

K námietke žalobkyne, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, je potrebné uviesť, že cieľom dotknutého ustanovenia bolo sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov, napriek zaradeniu tohto ustanovenia do štrnástej časti právneho predpisu s názvom bankové tajomstvo, pričom podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva, sa vzájomne nevyklučujú, naopak prekrývajú sa (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017).

Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 210/01, podľa záverov ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, je dôvodné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017, ktorý označil uvedené rozhodnutie za staršieho dáta, ktorého závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, keďže spočíva na diametrálne odlišných až protichodných princípoch ako právo obchodné. Uvedené rozhodnutie primárne rozoberá i predmetnú notifikačnú povinnosť a nevyklučuje možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Ak by bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky, ako ani odchýlnou úpravou (od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB) vzájomných práv a povinností zmluvných strán (veriteľa a dlžníka). Argument žalobkyne poukazujúci na oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky bol potom bez právneho významu, vo vzťahu k požiadavke splnenia zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré mali byť v zmysle § 92 ods. 8 ZoB naplnené už pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadom ktorej neboli splnené špeciálne podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt (postúpenie v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB), bol by neplatný právny úkon v zmysle § 39 O.z. (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017).

V spore niesla žalobkyňa dôkazné bremeno preukázania naplnenia zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, ktoré však neunesla a v dôsledku toho bola žaloba súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá, pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní.

Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov prvoinštančného konania, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého vznikol žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, voči žalobkyne v konaní neúspešnej, náhrada trov konania bola preto žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyne správne priznaná v plnom rozsahu.

O návrhu na opravu zrejmych nesprávností v označení žalobkyne a žalovaného 1/ v úvodnej časti (záhlaví) napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie podľa § 224 CSP.

6. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Z dôvodu, že žalovaní 1/ a 2/ boli plne úspešní v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP im síce vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak vzhľadom k tomu, že im v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli, náhrada trov odvolacieho konania žalovaným 1/, 2/ nebola priznaná (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

7. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.(§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)